

LAKIALOITE 75/2001 vp

Laki sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Monikkoperheeksi voidaan määritellä perhe, jonka äidillä on ns. monisikiöinen raskaus, josta perheeseen syntyy kaksoset, kolmoset tai sitä suurempi määrä lapsia. Kaikkiaan Suomessa syntyy noin 60 000 lasta vuosittain, joista kakso-
sio syntyy noin 950 suomalaisperheeseen ja kolmosia noin 17 perheeseen, nelosia syntyy harvemmin.

Monikkolapsiperheen tilanne eroaa tavallisen monilapsisen perheen tilanteesta, sillä samaan aikaan syntyvät lapset tuovat mukanaan monenlaisia käytännön ongelmia. Arki ensimmäisen vuoden aikana on osoittautunut vaativaksi ja raskaaksi perheen huoltajille. Siksi monikkoperheen hyvinvoinnin kannalta olisi tärkeää, että myös isä voisi osallistua perheen hoitamiseen nykyistä pidemmän ajanjakson etenkin lasten syntymää seuraavan ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Nykylainsäädännön mukaan tämä ei ole mahdollista, sillä monikkoperheen isällä on oikeus ainoastaan samanpituisen isyyslomaan kuin sellaisella isällä, jolle syntyy ainoastaan yksi lapsi.

Kaksi tai kolme samanaikaisesti syntyvää vauvaa lisää hoitotyötä merkittävästi verrattuna sellaisiin perheisiin, joihin syntyy ainoastaan yksi vauva. Koko perhe hyötyisi, jos isä olisi oi-

keutettu nykyistä pitempään isyyslomaan monikkovauvojen synnyttyä ja isyysloma saataisiin lapsikohtaiseksi eikä raskauskohtaiseksi. Usein lapset syntyvät keskosina, jolloin he tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa sekä sairaalassa että vielä kotiin päästyäänkin. Vauvoilla ei ole myöskään samankaltaista päivä- ja yörytmiä kuin aikuisella. Synnytyksen jälkeinen masennus ja väsyminen uhkaavat usein äitiä, joka joutuu selviytymään arjestaan pääsääntöisesti yksin isän palattua töihin lyhyen isyysloman jälkeen. Kunnallista kodinhoitajaa ei tällä hetkellä saa, ellei perheessä ole jo muitakin vaikeuksia, kuten esimerkiksi alkoholismia tai väkivaltaa.

Kyse on pienestä erityisryhmästä, jonka tarpeiden huomioon ottaminen edistäisi lasten ja perheiden hyvinvointia. Isyyslomaoikeuden saaminen lapsikohtaiseksi voidaan siten nähdä myös tärkeänä ongelmia ennalta ehkäisevänä työnä. Se tukisi myös hallituksen tavoitetta edistää sellaisia olosuhteita, joilla tuetaan vastuullista vanhemmuutta ja turvallista kasvuympäristöä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 23 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 892/2000, seuraavasti:

23 §

Edellä 21 §:n 3 momentissa tarkoitetulla vakuutetulla on oikeus yhteensä 18 arkipäivältä suoritettavaan isyysrahaan joko äitiys- tai vanhempainrahakaudella. Sen lisäksi isyysrahaa suoritetaan vähintään 6 ja enintään 12 arkipäivältä jokaista saman raskauden toista tai useampaa lasta kohden äitiysrahakaudella. Isyysrahaa suoritetaan enintään neljältä erilliseltä yhdenjaksoiselta kaudelta. Asevelvollisena vakina-

issa palveluksessa, aseettomana, reserviläisenä tai nostoväkeen kuuluvana puolustusvoimien palveluksessa taikka siviilipalvelusmiehenä olevalle isälle suoritetaan samoin edellytyksin isyysrahaa loman tai isyysvapaan ajalta. Isyysraha on tällöin 22 §:n 1 momentissa tarkoitetun vähimmäispäivärahan suuruinen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Helsingissä 20 päivänä kesäkuuta 2001

Merikukka Forsius /vihr
Antti Rantakangas /kesk
Mika Lintilä /kesk
Jaana Ylä-Mononen /kesk
Kirsi Ojansuu /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Janina Andersson /vihr
Irina Krohn /vihr

Tuija Brax /vihr
Inkeri Kerola /kesk
Tanja Karpela /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Susanna Rahkonen /sd
Matti Saarinen /sd
Ilkka Taipale /sd
Ulla Anttila /vihr